

наявної конкурентної переваги для формування нової. Разом з тим, конкурентні переваги і стратегії їх досягнення і утримання викликають практичний інтерес для підприємства і є невід'ємною складовою формування загальнокорпоративної стратегії у цілому.

Список використаної літератури:

1. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: підручник / Т.М. Мельник, Н.О. Іксарова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 456с.
2. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств : монографія / за загальною редакцією професора О.Г. Янкового. – Одеса, Атлант, 2017. – 514 с.
3. Станіславик О.В. Актуальні шляхи та фактори підвищення конкурентоспроможності вітчизняного підприємства / О.В. Станіславик, О.М. Коваленко // Економічний форум. – 2017. - №2. – С.223-230
4. Фролова, Л. В. Матриця бізнес-стратегій підприємства: обґрунтування загальних стратегій та методика їх вибору / Л. В. Фролова, А. О. Наторіна // Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. - 2015. - Вип. 47. - С. 58-62. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2015_47_13

Заяць Ольга Євгенівна,
студентка спеціальності «Облік і оподаткування»,
Нестерова Світлана Василівна,
к.е.н., доцент кафедри фінансів,
Мукачівського державного університету

ДЕМОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ

В сьогоденних умовах спостерігається наявність гострих соціально-економічних проблем сільського населення у сфері зайнятості, ефективного використання кадрового потенціалу і, зрештою, визначення перспектив розвитку сільського господарства України в цілому. Соціальні проблеми села та сільського населення задовольняються все меншою мірою, спостерігається все більший занепад соціального розвитку села. Так, із загальної кількості населених пунктів 25% не мають ніяких виробничо-управлінських підрозділів, 2,3% не мають ніяких видів благоустрою, 5,9% населених пунктів не мають установ, підприємств і організацій соціальної сфери [1]. Крім того, мають місце негативні тенденції старіння сільського населення, перевищення смертності над народжуваністю, відсутність молоді в багатьох селах, які вже даються взнаки. Більше того, подальший розвиток таких тенденцій призводить до поглиблення соціальних проблем. Багато сіл України вже зараз знаходяться на межі вимирання і потребують невідкладної допомоги з боку держави.

Проблема полягає, перш за все, у тому, що у сфері сільського господарства започаткувалась тенденція зниження чисельності населення працездатного віку, відбувається природне скорочення чисельності населення. Майже кожний

сільський житель досягнув пенсійного віку. За останні п'ять років в селах народилось майже у два рази менше людей, ніж померло. За вказані роки майже в трьох тисячах населених пунктів зовсім не було народжених, питома вага населених пунктів в яких відсутні діти до п'яти років, у загальній кількості сіл становить 9%, молодь у віці 16-35 років - 5% сіл [2].

Характерною особливістю розвитку сільських територій є акцентування уваги на стратегіях ендегенного розвитку, що передбачає використання потенціалу місцевих людських, інституційних і фізичних ресурсів з метою створення для сільських жителів нових можливостей працевлаштування та стимулювання нових видів економічної діяльності.

Щодо внутрішніх перспектив населення та розвитку сіл, то деякі села Черкащини, Полтавщини, Херсонщини та інших областей України приречені на вимирання, через відсутність молодого покоління. Історично в сільських сім'ях народжувалося більше дітей, ніж у містах, і села були основними постачальниками трудових ресурсів для міст. Ця традиція не збереглась, і низька народжуваність, в свою чергу зумовила старіння нації та обезлюднення населених пунктів.

У Львівській області всі 103 малі села (хутори) із людністю до 50 осіб входять до категорій сіл, що деградуєть. В Україні до таких належать села з часткою пенсіонерів більше 50%, а в малих селах – понад 40% [3, с.118]. Серед таких сіл виділяються вмираючі та занепадаючі села із складною демографічною ситуацією [4, с.7].

Навіть якщо вдасться підвищити народжуваність, але при цьому не скоротиться смертність, в Україні не припиниться і скорочення чисельності населення в цілому. У зв'язку з цим необхідним напрямом розвитку є скорочення смертності. Хоча смертність населення і є природним процесом, пов'язаним з віком і захворюваністю, але її причини і показники безпосередньо обумовлені соціально-економічними умовами життя людей. Очікувана тривалість життя в агрегованому вигляді характеризує, з одного боку, рівень смертності, а з іншого - дає можливість адекватного зіставлення рівня смертності між територіями з точки зору стану епідеміологічних процесів, рівня соціально-економічного розвитку, якості життя. В силу цього очікувана тривалість життя розглядається в якості одного з базових індикаторів соціально-економічного благополуччя населення [5].

Найпростішим і швидким способом протидії скороченню чисельності населення в Україні є дуже велике (у рази) збільшення імміграції. Наприклад, при позитивному сальдо міграції в обсязі близько 1,5 млн. осіб, можна компенсувати низьку народжуваність і навіть домогтися до 2050 р 5% зростання населення. Якби народжуваність була б підвищена, а нетто-міграції становило 1,45 млн. осіб в рік, то до 2050 року населення України вирросло б до 60 млн. осіб [6].

Однак просте «заміщення» демографічних втрат за рахунок імміграції може привести до серйозних геополітичних ризиків для України. Багато економічно розвинених країн довгий час намагалися механічно заповнювати чисельність населення мігрантами, насамперед трудовими. Виник термін «міграційне заміщення», який позначав міграційні потоки, що компенсували скорочення чисельності населення або окремих вікових контингентів населення. Разом з тим масштабне міграційне заміщення принесло з собою масу культурних, соціальних і

навіть політичних проблем. В даний час міграційна політика економічно розвинених країн стає все більш жорсткою по відношенню до некваліфікованої робочої сили. Вона віддає перевагу людям з високою кваліфікацією. Одночасно, все більша увага урядами економічно розвинених країн приділяється демографічній політиці, спрямованій на стимулювання народжуваності і підтримку сімей з дітьми.

Слід зазначити, що для України скорочення населення загрожує насамперед геополітичними ризиками. Крім того, є економічні аспекти цієї проблеми - країну може очікувати дефіцит трудових ресурсів, скорочення призовників, школярів і студентів, інтенсивне старіння населення. В даний час від вирішення демографічних проблем залежить майбутнє України.

Демографічна криза може перетворитись на демографічну катастрофу, коли соціальний механізм відтворення нації вщент руйнується, а вся структура суспільного життя надовго втратить свою особливу системну (емерджентну) властивість, тобто здатність зберігати міру відтворення конкретно історичного населення як єдності досягнутої якості і кількості.

Список використаної літератури:

1. Уланчук А.І. Деякі соціально-економічні проблеми сільського населення// Матеріали I Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції 20-22 січня 2010 року «Актуальні питання сучасної економіки»// [Електронний ресурс]. — Режим доступу <http://udau.edu.ua/library.php?pid=1395>

2. Статистична інформація / [Електронний ресурс] / Держ. ком. статистики України.— Офіц. веб-сайт.—Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Проблеми розвитку сільських територій / К. В. Васьківська, І. В. Семба О. А. Сікора // Економіка АПК. - 2009. - № 11. - С. 117-121

4. Блейклі Е. Дж. Планування місцевого економічного розвитку. Теорія і практика. – Вид. 2-е / Пер. з англ. – Львів: Літопис, 2002. – С.7.

5. Назарова Г. В. Демографія: навчальний посібник / Г. В. Назарова, О. В. Іванісов та ін. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. – 220 с. 6. Дежкомстат України [Електронний ресурс. – Режим доступу] : <http://ukrstat.gov.ua>.

Кіш Діана Іванівна,
студентка спеціальності «Фінанси, банківська
справа та страхування»,
Нестерова Світлана Василівна,
к.е.н., доцент кафедри фінансів,
Мукачівського державного університету

СТАТИСТИКА РОЗВИТКУ ІТ - РИНКУ В УКРАЇНІ

У сучасному світі розвиток інформаційних технологій набирає все більших обертів. ІТ - сфера тісно та динамічно інтегрується у всі галузях світової економіки, безпосередньо впливаючи на загальне зростання економічних та соціальних показників підприємств і організацій.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>